

Ideiglenes változat

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2017. június 13.(*)

„Elzeteres döntéshozatal – Az EUMSZ 355. cikk (3) bekezdése – Gibraltár jogállása – EUMSZ 56. cikk – Szolgáltatásnyújtás szabadsága – Kizárólag bels? jelleg? helyzet – Elfogadhatatlanság”

A C?591/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott elzeteres döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a High Court of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division (Administrative Court) (legfels?bb bíróság [Anglia és Wales], Queen’s Bench kollégium [közigazgatási tanács], Egyesült Királyság) a Bírósághoz 2015. november 13?án érkezett, 2015. szeptember 21?i határozatával terjesztett el?

a **The Gibraltar Betting and Gaming Association Limited** kérelme alapján:

The Queen,

és

a **Commissioners for Her Majesty’s Revenue and Customs,**

a **Her Majesty’s Treasury,**

között,

a **Her Majesty’s Government of Gibraltar**

részvételével folyamatban lév? eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, A. Tizzano elnökhelyettes, M. Ileši? (el?adó), L. Bay Larsen és T. von Danwitz tanácselnökök, J. Malenovský, J.?C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. Toader, C. Vajda, S. Rodin, F. Biltgen és K. Jürimäe bírák,

f?tanácsnok: M. Szpunar,

hivatalvezet?: K. Malacek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. október 4?i tárgyalásra,

figyelembe véve a következ?k által el?terjesztett észrevételeket:

– a **The Gibraltar Betting and Gaming Association Limited** képviselőjében D. Rose QC, J. Boyd barrister és L. J. Cass solicitor,

- a Her Majesty's Government of Gibraltar képviselőiben D. Pannick QC, M. Llamas QC és M. R. Mehta barrister, F. Laurence solicitor megbízásából,
 - az Egyesült Királyság kormánya képviselőiben S. Simmons, M. Holt és D. Robertson, meghatalmazotti minőségben, segítők: K. Beal QC, J. Oliver és S. Wilkinson barristers,
 - a belga kormány képviselőiben L. Van den Broeck és M. Jacobs, meghatalmazotti minőségben, segítők: R. Verbeke és P. Vlaemminck advocaten,
 - a cseh kormány képviselőiben M. Smolek, T. Müller és J. Vlášil, meghatalmazotti minőségben,
 - Írország képviselőiben E. Creedon, A. Joyce és J. Quaney, meghatalmazotti minőségben, segítők: M. C. Power SC és C. Toland BL,
 - a spanyol kormány képviselőiben M. A. Sampol Pucurull és A. Rubio González, meghatalmazotti minőségben,
 - a portugál kormány képviselőiben L. Inez Fernandes, M. Figueiredo, A. Silva Coelho és P. de Sousa Inês, meghatalmazotti minőségben,
 - az Európai Bizottság képviselőiben R. Lyal és W. Roels, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2017. január 19-i tárgyaláson történt meghallgatását követően, meghozta a következő

Ítéletet

1 Az elzeter döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 56. cikk és az EUMSZ 355. cikk (3) bekezdése értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelem elterjesztésére a The Gibraltar Betting and Gaming Association Limited (a továbbiakban: GBGA), valamint a Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (adó- és vámhatóság, Egyesült Királyság) és a Her Majesty's Treasury (államkincstár, Egyesült Királyság) közötti, a szerencsejátékokra adót kivető új adószabályozás jogszerőségére vonatkozó jogvita keretében került sor.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

3 Az Egyesült Nemzetek San Franciscóban 1945. június 26-án aláírt Alapokmányának (kihirdette: az 1956. évi I. törvény) „Az önkormányzattal nem rendelkező területekre vonatkozó nyilatkozat” címet viselő XI. fejezetében szerepel a 73. cikk, amely kimondja:

„Az Egyesült Nemzeteknek azok a tagjai, amelyek olyan területek igazgatásáért vállalták vagy készek vállalni a felelősséget, amely területek népei az önkormányzat teljes mértékét még nem érték el, elismerik e területek lakossága érdekei elsőbbségének alapelvét. Magasztos megbízatásnak tekintik azt a köteletségüket, hogy a nemzetközi békének és biztonságnak a jelen alapokmánnyal létesített rendje keretében e területek lakosságának jólétét tőlük telhetőleg előmozdítsák, és ebből a célból:

[...]

e) a Főtitkárnak tájékoztatás céljából, a biztonság és az alkotmányjogi megfontolások által megkívánt határokon belül, rendszeresen statisztikai és más technikai természetű tájékoztatásokat nyújtsanak azoknak a területeknek gazdasági, szociális és nevelésügyi helyzetére vonatkozóan, amelyekért külön-külön felelősek, kivéve azokat a területeket, amelyekre a XII. és XIII. fejezetek rendelkezései vonatkoznak.”

Gibraltár jogállása

4 Gibraltárt Spanyolország királya a spanyol örökösödési háborút lezáró, közte és Nagy-Britannia királynéje között 1713. július 13-án kötött utrechti szerződéssel engedte át a brit koronának. Az említett szerződés X. cikkének utolsó mondata kimondja, hogy amennyiben a brit koronának bármikor szándékában állna átadni, eladni vagy bármely más módon elidegeníteni Gibraltár városának tulajdonjogát, akkor minden más érdekelttel szemben elsőbbséget kell biztosítani a spanyol koronának.

5 Gibraltár brit koronagyarmat. Az Egyesült Királyságnak nem része.

6 Gibraltár kormányzásának rendszerét a Gibraltar Constitution Order 2006 (a Gibraltárról szóló 2006. évi alkotmányrendelet) rögzíti, amely 2007. január 1-jén lépett hatályba. E rendelet értelmében a végrehajtó hatalmat a királyné által kinevezett kormányzó, meghatározott belső hatásköri feladatokat pedig a Her Majesty's Government of Gibraltar (a továbbiakban: gibraltári kormány) gyakorolja. A törvényhozó hatalmat a királyné és a gibraltári parlament gyakorolja; ez utóbbi tagjait négyévente a választásra jogosult gibraltáriak választják meg. Létrehoztak továbbá csak Gibraltáron illetékes bíróságokat. A legmagasabb fokú gibraltári bíróság ítélete elleni fellebbezésre az Egyesült Királyság Judicial Committee of the Privy Councilja (a Titkos Tanács bírói bizottsága) előtt van lehetőség.

7 A nemzetközi jog szerint Gibraltár szerepel az Egyesült Nemzetek alapokmányának 73. cikke szerinti, önkormányzattal nem rendelkező területek listáján.

8 Az uniós jog értelmében Gibraltár európai terület, amelynek külkapcsolataiért az EUMSZ 355. cikk (3) bekezdése értelmében egy tagállam felel, és amelyre a Szerződések rendelkezései vonatkoznak. A Dán Királyságnak, Írországnak, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Közösséghez való csatlakozási feltételeiről és a szerződések kiigazításáról szóló okmány (HL 1972. L 73., 14. o., a továbbiakban: 1972. évi csatlakozási okmány) ugyanakkor kimondja, hogy a Szerződés egyes részei nem vonatkoznak Gibraltárra.

9 Az 1972. évi csatlakozási okmány 28. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A közösségi intézményeknek azon jogi aktusai, amelyek az EGK-Szerződés II. mellékletében felsorolt termékekre, valamint azokra a termékekre vonatkoznak, amelyeknek a Közösségbe történő behozatala esetén a közös agrárpolitika végrehajtásaként egyedi szabályokat kell alkalmazni, valamint a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolására vonatkozó jogi aktusok nem alkalmazhatók Gibraltárra, kivéve ha a Tanács, a Bizottság javaslata alapján egyhangúlag eljárva, másként rendelkezik.”

10 Az 1972. évi csatlakozási okmány 29. cikkének és I. melléklete I. része 4. pontjának együttes alkalmazása alapján Gibraltár nem része a közösségi vámterületnek.

Az Egyesült Királyság joga

11 Az Egyesült Királyságban hét szerencsejátékadó létezik. A Finance Act 2014 (2014. évi költségvetési törvény, a továbbiakban: FA 2014) 3. részének 1–4. fejezete, valamint e törvény 27–29. melléklete által kialakított adószabályozás az alapügyben szereplő három adónemre vonatkozik, vagyis az általános fogadási adó – az eltérésre fogadás kivételével –, a totóadó és a távjátékadó, és ezekre a kérdést előterjesztő bíróság szerint a „fogyasztás helye” alapján vet ki adót.

12 A kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban példaként a távjátékra vonatkozó, az FA 2014 3. részének 3. fejezetében előírt rendelkezéseket mutatja be.

13 Az FA 2014 154. szakasza úgy határozza meg a „távjátékot”, hogy az olyan játék, amelyben a személyek internet, telefon, televízió, rádió vagy egyéb, a kommunikációt megkönnyítő elektronikus vagy más technológia alkalmazásával vesznek részt.

14 Az FA 2014 155. szakaszának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „távjátékadó” elnevezésű jövedéki adót kell felszámítani „az adóalany távjátékban történő, az általa és valamely más személy (szerencsejáték-szolgáltató) által kötött megállapodás alapján való részvételére”.

15 Az „adóalany” fogalmát az FA 2014 155. szakaszának (2) bekezdése úgy határozza meg, mint amely „bármely egyesült királysági személyre (»UK person«)” vonatkozik. Az FA 2014 186. szakaszának (1) bekezdése értelmében az „[e]gyesült királysági személy (UK person)” az „olyan személy, akinek szokásos lakóhelye az Egyesült Királyságban található”, vagy aki „az Egyesült Királyságban jogszerűen létrehozott jogi személy”.

16 Az FA 2014 155. szakaszának (3) bekezdése szerint a távjátékadó mértéke az adott elszámolási időszakban a távjátékból származó „játékszervezői nyereség” 15%-a.

17 Az FA 2014 157. szakasza a rendes szerencsejáték terén a „játékszervezői nyereség” fogalmát úgy határozza meg, hogy annak kiszámítása céljából a szolgáltatóhoz az adott beszámolási időszakban teljesített szerencsejáték-befizetésekből le kell vonni az ilyen szerencsejáték tekintetében a szolgáltató által ezen időszakban kifizetett nyeremények költségeinek összegét.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

18 A GBGA kereskedelmi társulás, amelynek tagjai elsősorban gibraltári székhelyű szerencsejáték-szervezők, akik egyesült királysági és más ügyfeleknek nyújtanak távszerencsejáték-szolgáltatásokat.

19 2014. július 17-én hatályba lépett az FA 2014-ben előírt, az adó- és vámhatóság által elfogadott közleményekkel és iránymutatásokkal kiegészített, a szerencsejátékokra kivetett bizonyos adókra vonatkozó adózási rendszer (a továbbiakban: új adószabályozás).

20 A GBGA keresetet indított a kérdést előterjesztő bíróság előtt az új adószabályozás uniós jog szempontjából való jogszerűségi felülvizsgálata iránt. A GBGA ezzel kapcsolatban előadja, hogy az e rendszer alapján fizetendő adók extraterritoriálisak, akadályozzák a szolgáltatásnyújtás szabadságát, és hátrányos megkülönböztetésben részesítik az Egyesült Királyságon kívül letelepedett szolgáltatókat. Másfelől az ilyen adókat nem igazolhatják az Egyesült Királyság által felhozott, főként gazdasági jellegű célkitűzések. Következésképpen az új adószabályozás összeegyeztethetetlen az EUMSZ 56. cikkel.

21 A kérdést előterjesztő bíróság e tekintetben pontosítja, hogy a távszerencsejátékokra vonatkozó, az új adószabályozás hatálybalépése előtti adószabályozás alapján az Egyesült

Királyságban letelepedett távjátékszervezők az ügyfeleik tartózkodási helyétől függetlenül a bruttó nyereség 15%-ának megfelelő adót fizettek, amely adó a „szolgáltatásnyújtás helyének” elvén alapult. A távszerencsejáték Gibraltáron vagy máshol, az Egyesült Királyság területén kívül letelepedett szervezői nem fizettek semmilyen adót az Egyesült Királyságban az egyesült királysági személyek által igénybe vett távszerencsejáték-szolgáltatások után.

22 E bíróság kifejti, hogy a „fogyasztás helyén” alapuló ezen új adószabályozás egyik fő célja a szerencsejátékok adózásának olyan módon történő módosítása, hogy az Egyesült Királyságban ügyfeleknek szerencsejáték-szolgáltatást nyújtó szolgáltatók a letelepedési helyüktől függetlenül fizessenek be az ilyen szolgáltatások után adót az Egyesült Királyság államkincstárába, amely adó mértéke e szolgáltatók érintett időszakra vonatkozó nyereségének 15%-a, ahogyan azt az FA 2014 meghatározza.

23 Ezen új adók, különösen a kérdést előterjesztő bíróság által határozatában hivatkozott távszerencsejáték-adó hatására, amely megkülönböztetés nélkül alkalmazandó minden olyan gazdasági szereplőre, amely távszerencsejáték szolgáltatást nyújt az Egyesült Királyságban letelepedett személyek számára, az ilyen játékok Gibraltáron letelepedett szolgáltatói – mint amilyenek a GBGA tagjai –, a kérdést előterjesztő bíróság szerint többé nem nyújthatnak szolgáltatást az Egyesült Királyság szerencsejáték-piacán anélkül, hogy e tagállamban bármiféle adót kellene fizetniük.

24 A fenti megfontolásokra tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy tisztázni kell Gibraltár uniós jog szerinti alkotmányos helyzetét, közelebbről pedig azt a kérdést, hogy a GBGA tagjaihoz hasonló, Gibraltáron letelepedett gazdasági szereplők hivatkozhatnak-e az uniós jogra az Egyesült Királyság által elfogadott, új adószabályozást bevezető szabályozással szemben, és igenlő válasz esetén az ilyen szabályozás sérti-e az EUMSZ 56. cikkben megfogalmazott követelményeket.

25 E körülmények között a High Court of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division (Administrative Court) (legfelsőbb bíróság [Anglia és Wales], Queen’s Bench kollégium [közigazgatási tanács], Egyesült Királyság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti és a következő kérdéseket terjeszti előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé:

„1. Az EUMSZ 56. cikk alkalmazásában, valamint a Gibraltár és az Egyesült Királyság között fennálló alkotmányjogi viszonyra tekintettel:

a) Az uniós jog alkalmazásában úgy kell-e kezelni Gibraltárt és az Egyesült Királyságot, mintha egyetlen tagállam részét képeznék, azzal a következménnyel, hogy nem alkalmazandó az EUMSZ 56. cikk, kivéve amennyiben az alkalmazható valamely belső intézkedésre?

Másodlagosan,

b) Az EUMSZ 355. cikk (3) bekezdésére tekintettel Gibraltár alkotmányjogi szempontból az [...] Unión belül az Egyesült Királyságtól elkülönülő terület jogállásával rendelkezik-e, amely miatt a Gibraltár és az Egyesült Királyság közötti szolgáltatásnyújtás Unión belüli kereskedelemnek minősül az EUMSZ 56. cikk alkalmazásában?

Harmadlagosan,

c) Harmadik országnak vagy területnek kell-e tekinteni Gibraltárt azzal, hogy az [...] Unió joga csak olyan körülmények között vonatkozik a kettőjük közötti kereskedelemre, amikor az uniós jogot valamely tagállam és harmadik állam viszonylatában kell alkalmazni?

Negyedlegesen,

d) Az EUMSZ 49. cikk alkalmazásában valamilyen más módon kell-e kezelni a Gibraltár és az Egyesült Királyság közötti alkotmányjogi viszonyt?

2. Az új adószabályozásban szereplő intézkedések jellemzőihez hasonló jellemzőkkel bíró nemzeti adóintézkedések korlátozzák-e a szolgáltatásnyújtás szabadságát az EUMSZ 56. cikk alkalmazásában?

3. Amennyiben igen, úgy az új adószabályozáshoz hasonló belföldi intézkedéseknek a kérdést előterjesztő bíróság által megállapított céljai jogszerű célok-e, amelyek alkalmasak arra, hogy igazolják a szolgáltatásnyújtásnak az EUMSZ 56. cikkben előírt szabadságára vonatkozó korlátozást?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések?

Az első kérdés?

26 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy az EUMSZ 355. cikk (3) bekezdését az EUMSZ 56. cikkel együttesen úgy kell-e értelmezni, hogy a Gibraltáron letelepedett gazdasági szereplők által az Egyesült Királyságban letelepedett személyek számára történő szolgáltatásnyújtás az uniós jog alapján olyan helyzetnek tekintendő-e, amelynek minden eleme egyetlen tagállamra korlátozódik.

27 E kérdés megválaszolásához mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jog az EUSZ 52. cikk (1) bekezdés alapján a tagállamokra kell alkalmazni. Az EUSZ 52. cikk (2) bekezdése szerint a Szerződések területi hatályát az EUMSZ 355. cikk részletezi.

28 Az EUMSZ 355. cikk (3) bekezdése értelmében a Szerződések rendelkezéseit alkalmazni kell azokra az európai területekre, amelyek külkapcsolataiért valamely tagállam felel.

29 E tekintetben rá kell mutatni, hogy Gibraltár olyan európai területnek minősül, amelynek külkapcsolataiért valamely tagállam, nevezetesen az Egyesült Királyság felel, és az EUMSZ 355. cikk (3) bekezdése alapján az uniós jog alkalmazandó e területre (lásd ebben az értelemben: 2003. szeptember 23-ai Bizottság kontra Egyesült Királyság ítélet, C-30/01, EU:C:2003:489, 47. pont; 2006. szeptember 12-ai Spanyolország kontra Egyesült Királyság ítélet, C-145/04, EU:C:2006:543, 19. pont).

30 Az EUMSZ 355. cikk (3) bekezdésétől eltérve és az 1972. évi csatlakozási okmány értelmében Gibraltárra az uniós jog bizonyos területein nem alkalmazandók az Unió jogi aktusai; e kivételek bevezetésére Gibraltár különleges jogi helyzetére, különösen szabadkikötői jogállására tekintettel került sor (lásd e tekintetben: 2005. július 21-ai Bizottság kontra Egyesült Királyság ítélet, C-349/03, EU:C:2005:488, 41. pont). Az említett kivételek azonban nem vonatkoznak az EUMSZ 56. cikkben szereplő szolgáltatásnyújtás szabadságára.

31 A fentiekből következik, hogy az EUMSZ 56. cikk az EUMSZ 355. cikk (3) bekezdése alapján vonatkozik Gibraltárra.

32 Ezután emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 56. cikk megtilt az Unión belüli szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó minden korlátozást a tagállamok olyan állampolgárai tekintetében, akik nem abban a tagállamban letelepedettek, mint a szolgáltatást igénybe vevő személy.

33 Azonban az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUM-Szerződésnek a szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó rendelkezései nem alkalmazandók azokra a helyzetekre, amelyeknek minden eleme egyetlen tagállamra korlátozódik (2016. november 15-i Ullens de Schooten ítélet, C-268/15, EU:C:2016:874, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

34 Ezzel összefüggésben meg kell vizsgálni, hogy a Gibraltáron letelepedett gazdasági szereplők által az Egyesült Királyságban letelepedett személyek számára történő szolgáltatásnyújtás az uniós jog alapján olyan helyzetnek minősül-e, amelynek minden eleme egyetlen tagállamra korlátozódik.

35 E tekintetben igaz, hogy a Bíróság már megállapította, ahogyan arra minden érdekelt felhívta a figyelmet, hogy Gibraltár nem az Egyesült Királyság része (lásd ebben az értelemben: 2003. szeptember 23-i Bizottság kontra Egyesült Királyság ítélet, C-30/01, EU:C:2003:489, 47. pont; 2006. szeptember 12-i Spanyolország kontra Egyesült Királyság ítélet, C-145/04, EU:C:2006:543, 15. pont).

36 E körülmény azonban nem lehet döntő annak meghatározása céljából, hogy két területet az alapszabadságokra vonatkozó rendelkezések alkalmazhatósága céljából egyetlen tagállamnak kell-e tekinteni. A Bíróság ugyanis a 2005. november 8-i Jersey Produce Marketing Organisation ítélet 54. pontjában (C-293/02, EU:C:2005:664) már kimondta, hogy, az EK 23., EK 25., EK 28. és az EK 29. cikk alkalmazásában a Csatorna-szigetek, amelyek részét képezi a Jersey Bailiffség, a Man-sziget és az Egyesült Királyság egyetlen tagállamnak minősül, annak ellenére, hogy e szigetek nem az Egyesült Királyság részei.

37 E következtetés levonásához a Bíróság, miután megállapította, hogy a Jersey Bailiffség külkapcsolataiért az Egyesült Királyság felel, többek között azon körülményre támaszkodott, hogy az 1972. évi csatlakozási okmányhoz csatolt, a Csatorna-szigetektől és a Man-szigettről szóló 3. jegyzőkönyv 1. cikkének (1) bekezdése szerint a vámügyekre és a mennyiségi korlátozásokra vonatkozó uniós szabályokat a Csatorna-szigetekre és a Man-szigetre „ugyanolyan feltételek mellett kell alkalmazni, mint az Egyesült Királyság esetében”, valamint arra, hogy e szigetek jogállásának egyéb elemei sem teszik lehetővé, hogy két tagállam között fennálló kapcsolattal azonosnak tekintsék az e szigetek és az Egyesült Királyság közötti kapcsolatot (lásd e tekintetben: 2005. november 8-i Jersey Produce Marketing Organisation ítélet, C-293/02, EU:C:2005:664, 43., 45. és 46. pont).

38 Először is, ami azon feltételeket illeti, amelyek mellett az EUMSZ 56. cikk alkalmazandó Gibraltárra, igaz ugyan, hogy az EUMSZ 355. cikk (3) bekezdése nem pontosítja, hogy ezen 56. cikket Gibraltárra „ugyanolyan feltételek mellett kell alkalmazni, mint az Egyesült Királyság esetében”.

39 Fontos tehát emlékeztetni arra, hogy az EUMSZ 355. cikk (3) bekezdése az uniós jog rendelkezéseinek alkalmazhatóságát kiterjeszti Gibraltárra, eltekintve az 1972. évi csatlakozási okmányban kifejezetten előírt kivételektől, amelyek azonban nem érintik a szolgáltatásnyújtás szabadságát.

40 Emellett nincs jelentősége a gibraltári kormány által hivatkozott azon ténynek, hogy az EUMSZ 56. cikk Gibraltárra az EUMSZ 355. cikk (3) bekezdése, az Egyesült Királyságra pedig az EUSZ 52. cikk (1) bekezdése alapján alkalmazandó. Hasonló összefüggésben ugyanis az a tény, hogy a vámügyekre és a mennyiségi korlátozásokra vonatkozó uniós szabályozás a Csatorna-szigetekre és a Man-szigetre az 1972. évi csatlakozási okmány 3. jegyzőkönyve 1. cikkének (1) bekezdése, az Egyesült Királyságra pedig az EUMSZ 52. cikk (1) bekezdése alapján

alkalmazandó, nem akadályozta meg a Bíróságot annak megállapításában, hogy e szabályozásalkalmazása tekintetében e szigeteket és az Egyesült Királyságot egy tagállamnak kell tekinteni (2005. november 8-ai Jersey Produce Marketing Organisation ítélet, C-293/02, EU:C:2005:664, 54. pont).

41 Másodszor semmilyen más olyan tényező nem létezik, amely lehetővé tenné a Gibraltár és az Egyesült Királyság közötti kapcsolatoknak az EUMSZ 56. cikk alkalmazásában két tagállam között fennálló kapcsolatokhoz hasonlóan tekintését.

42 Éppen ellenkezőleg, a Gibraltár és az Egyesült Királyság közötti kereskedelem két tagállam közötti kereskedelemnek való tekintése az e terület és e tagállam közötti, az EUMSZ 355. cikk (3) bekezdésében elismert kapcsolat tagadását jelentené. E tekintetben nyilvánvaló, hogy az Egyesült Királyság vállalta a Szerződéseken alapuló felelősséget más tagállamokkal szemben az uniós jog Gibraltárra való alkalmazásáért és átültetéséért (lásd e tekintetben: 2003. szeptember 23-ai Bizottság kontra Egyesült Királyság ítélet, C-30/01, EU:C:2003:489, 1. és 47. pont; 2005. július 21-ai Bizottság kontra Egyesült Királyság ítélet, C-349/03, EU:C:2005:488, 56. pont), ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 37. pontjában rámutatott.

43 Ebből következik, hogy a Gibraltáron letelepedett gazdasági szereplők által az Egyesült Királyságban letelepedett személyek számára történő szolgáltatásnyújtás az uniós jog szempontjából olyan helyzetnek minősül, amelynek minden eleme egyetlen tagállamra korlátozódik.

44 Ezen értelmezést nem kérdőjelezi meg a gibraltári kormány azon érve sem, amely szerint ez sértené az EUMSZ 26. cikkben szereplő, a belső piac működésének biztosítására vonatkozó célkitűzést, valamint a gibraltári kormány szerint az EUMSZ 355. cikk (3) bekezdése által követett azon célkitűzést, hogy Gibraltárt integrálják e piacra.

45 E tekintetben rá kell mutatni, hogy magának az EUMSZ 26. cikk (2) bekezdésének szövege kimondja, hogy a belső piac egy olyan, belső határok nélküli térség, amelyben a Szerződések rendelkezéseivel összhangban biztosított az áruk, a személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása, az EUMSZ 56. cikk pedig a szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó ilyen rendelkezés.

46 Márpedig, ahogyan az a jelen ítélet 32. és 33. pontjában szerepel, az EUMSZ 56. cikk adott helyzetre való alkalmazhatósága nemzetközi elem fennállását feltételezi.

47 A jelen ítélet 43. pontjában elfogadott értelmezés egyébként nem teszi az EUMSZ 56. cikket Gibraltár területét illetően alkalmazhatatlanná, ahogyan azt a gibraltári kormány állítja. E rendelkezés ugyanis teljes mértékben alkalmazandó marad az említett területre, ugyanazon feltételek mellett – ideértve a nemzetközi elem követelményére vonatkozó feltételt is –, mint amelyeket e rendelkezés az Unió minden más, a hatálya alá tartozó területére nézve elír.

48 A nemzeti alkotmányjognak vagy a nemzetközi jognak a Gibraltár jogállására vonatkozó megfontolásai szintén nem vonják kétségbe ezen értelmezést.

49 Először is, Gibraltár nemzeti alkotmányjog szerinti jogállását illetően a gibraltári kormány az 1978. október 10-ai Hansen & Balle ítéletre (148/77, EU:C:1978:173) hivatkozva azzal érvel, hogy e terület uniós jog szerinti jogállását többek között a nemzeti jog szerinti jogállása alapján kellene meghatározni.

50 E tekintetben rá kell mutatni, hogy a Bíróságnak az említett ítélet 10. pontjában tett azon megállapítását, amely szerint Franciaország tengerentúli megyéinek jogállását első sorban a

francia alkotmány alapján kell meghatározni, amely kimondja, hogy e megyék a Francia Köztársaság szerves részei, az összefüggésében kell értelmezni, mivel az az EGK-Szerződés 227. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozik, amely szerint a Szerződés a „Francia Köztársaság” egészére alkalmazandó (lásd e tekintetben: 1978. október 10-i Hansen & Balle ítélet, 148/77, EU:C:1978:173, 9. pont). Így e pontosítással a Bíróság csupán azt kívánta elismerni, hogy az említett megyék az említett tagállam részét képezik, és az uniós jog az említett 227. cikk (2) bekezdésében elírt kétéves határidő lejártá után *ipso iure* alkalmazandó e területekre, mivel azok e tagállam szerves részét képezik (lásd e tekintetben: 1978. október 10-i Hansen & Balle ítélet, 148/77, EU:C:1978:173, 10. pont).

51 Márpedig ahogyan az a jelen ítélet 31. pontjából kitűnik, az uniós jog Gibraltárra nem azért alkalmazandó, mert az az Egyesült Királyság részét képezné, hanem az EUMSZ 355. cikk (3) bekezdése értelmében.

52 Másodszor, ami Gibraltár nemzetközi jog szerinti jogállását illeti, nyilvánvaló, hogy Gibraltár szerepel az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 73. cikke szerinti, önkormányzattal nem rendelkező területek listáján.

53 E tekintetben a gibraltári kormány azt állítja, hogy az olyan értelmezés elfogadása, mint amely a jelen ítélet 43. pontjában szerepel, sértene e terület nemzetközi jog szerinti jogállását, és különösen ellentétes volna az ENSZ Közgyűlése által 1970. október 24-én elfogadott 2625. (XXV) határozattal, amely szerint valamely gyarmat területének az őt igazgató ország területétől elkülönült és eltérő jogállással kell rendelkeznie.

54 Márpedig az EUMSZ 355. cikk (3) bekezdésének az EUMSZ 56. cikkel együttes értelmezése semmiféle hatással nem jár Gibraltár nemzetközi jog szerinti jogállására, mivel az csupán annak pontosítására szorítkozik, hogy amennyiben az uniós jog alkalmazandó e területre – mint olyan európai terület, amelynek külkapcsolataiért valamely tagállam, jelesül az Egyesült Királyság felel –, úgy a Gibraltáron letelepedett piaci szereplők által az Egyesült Királyságban letelepedett személyek számára történő szolgáltatásnyújtás az uniós jog szempontjából olyan helyzetnek minősül, amelynek minden eleme egyetlen tagállamra korlátozódik. Ezen értelmezés tehát nem fogható fel úgy, mint amely sérti Gibraltár elkülönült és eltérő jogállását.

55 Ezzel összefüggésében hozzá kell tenni, hogy a kérdést előterjesztő bíróság a Bíróság eljárási szabályzatának 94. cikkében elírt követelmények ellenére annak jelzésére szorítkozott, hogy az alapügyben szereplő új adószabályozás megkülönböztetés nélkül alkalmazandó a szóban forgó tagállam állampolgáira, illetve más tagállamok állampolgáira, anélkül hogy bemutatott volna az alapügyben szereplő jogvita tárgya és az EUMSZ 56. cikk közötti kapcsolat fennállásának megállapítását lehetővé tévő más tényezőket (lásd e tekintetben: 2016. november 15-i Ullens de Schooten ítélet, C-268/15, EU:C:2016:874, 55. pont).

56 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 355. cikk (3) bekezdését az EUMSZ 56. cikkel együttesen úgy kell értelmezni, hogy a Gibraltáron letelepedett piaci szereplők által az Egyesült Királyságban letelepedett személyek számára történő szolgáltatásnyújtás az uniós jog szempontjából olyan helyzetnek minősül, amelynek minden eleme egyetlen tagállamra korlátozódik.

A második és a harmadik kérdésről

57 A kérdést előterjesztő bíróság első kérdésére adott válasza tekintettel a második és a harmadik kérdésre nem szükséges választ adni.

A költségekről

58 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

Az EUMSZ 355. cikk (3) bekezdését az EUMSZ 56. cikkel együttesen úgy kell értelmezni, hogy a Gibraltáron letelepedett piaci szereplők által az Egyesült Királyságban letelepedett személyek számára történő szolgáltatásnyújtás az uniós jog szempontjából olyan helyzetnek minősül, amelynek minden eleme egyetlen tagállamra korlátozódik.

Aláírások

* Az eljárás nyelve: angol.